

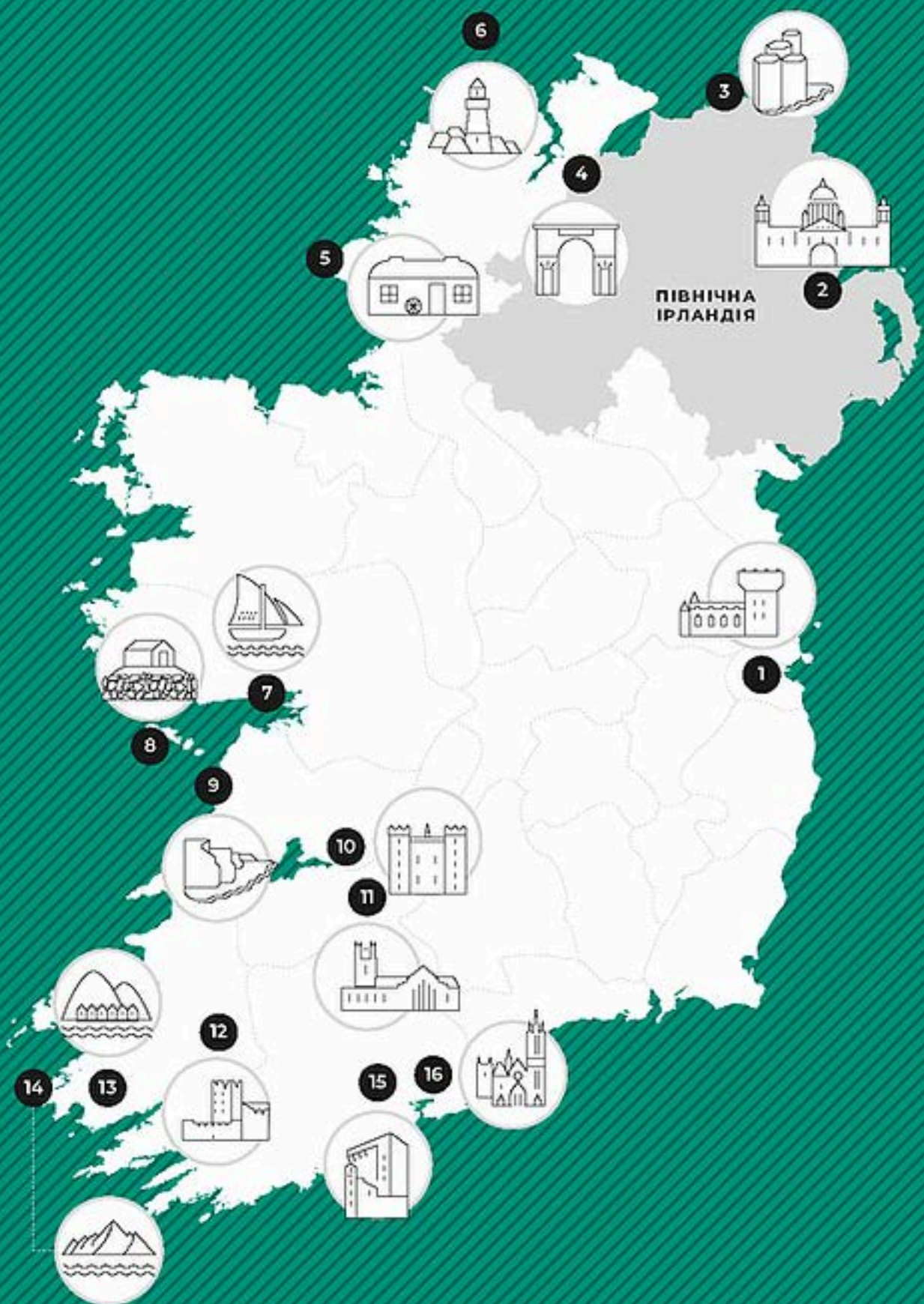
ЗМІСТ

Вступ	11
<i>Розділ 1.</i> Архіпелаг Ірландія	13
<i>Розділ 2.</i> Точка нуль: Великодне повстання	16
<i>Розділ 3.</i> На кордоні двох Ірландій	19
<i>Розділ 4.</i> Белфаст розбрату	22
<i>Розділ 5.</i> Дорога гігантів	35
<i>Розділ 6.</i> Голод-1981	40
<i>Розділ 7.</i> Лоуренс Макк'юен. Сімдесят днів голоду	46
<i>Розділ 8.</i> ДНР — Народна Республіка Деррі	53
<i>Розділ 9.</i> «Я не якийсь там чужинець». Інтерв'ю зі сучасним юніоністом	61
<i>Розділ 10.</i> Дикий-дикий Донеґол	68
<i>Розділ 11.</i> Моя дівчина з Голуея	84
<i>Розділ 12.</i> Шаховий острів Інішмор	101
<i>Розділ 13.</i> Скелі Могер	115
<i>Розділ 14.</i> Може, вони просто втомилися там, на небі?	122

<i>Розділ 15.</i> Лімерик про Лімерик	139
<i>Розділ 16.</i> Кілларні. Little Польша	147
<i>Розділ 17.</i> Недоторкані. Білі цигани Ірландії	157
<i>Розділ 18.</i> Віктор з Москви, хранитель ірландської мови	177
<i>Розділ 19.</i> Вівця на ім'я #Мояколишня	192
<i>Розділ 20.</i> Найнегігієнічніша пам'ятка Європи	200
<i>Розділ 21.</i> Місто Корк: лігво «кельтського тигра» та дев'ять видів розливного пива в оперному театрі	207
<i>Розділ 22.</i> Європейська Ірландія	222
<i>Розділ 23.</i> Пиво «Guinness» — душа Ірландії	229
<i>Розділ 24.</i> У пошуках туалету, або Як я потрапив на міжнародну конференцію журналістів	236
<i>Розділ 25.</i> Дублін вечірній	241
Післямова про Ірландію	258
15 березня 2020 року. Армагеддон	264
Передмова до н'єси	268
Кінець світу в Царстві небесному (н'єса)	270

ІРЛАНДІЯ

- 1 Дублін
- 2 Белфаст
- 3 Дорога гігантів
- 4 Деррі
- 5 Гленколемкілл
- 6 Острів Торі
- 7 Голуей
- 8 Острів Інішмор
- 9 Скелі Могер
- 10 Замок Банратті
- 11 Лімерик
- 12 Кілларні
- 13 Вотервілл
- 14 Острови Скелліг
- 15 Замок Бларні
- 16 Корк

ВСТУП

Під час подорожі Ірландією легко зрозуміти, чому ця земля дала світові так багато відомих письменників. Природна краса Смарагдового острова помножується на погану погоду та неспішний ритм життя. «Ви на континенті вірите в завтра, а в нас завтра не настає ніколи», — кажуть ірландці. У країні нічого особливого не відбувається. Люди народжуються, дорослішають, старіють і помирають у невеличких містечках посеред нескінченного зеленого простору, під час дощу, який рідко коли вщухає на кілька хвилин, трохи відпочиває та знову набирає обертів. За таких обставин стаєш або алкоголіком, або нобелівським лауреатом з літератури.

Джойс, Беккет, Шоу, Вайлд, Сйтс, брати Макдонахи. В Ірландії завжди шанували добрих оповідачів. Через погану погоду, низьку щільність забудови, хуторянськість і загальну депресивність характеру пересічний ірландець веде відокремлений спосіб життя. Єдиний шанс хоч якось соціалізуватися — піти ввечері в паб, випити кілька бокалів стауту, послухати інших і щось самому розповісти. У кожного в запасі

Максим Беспалов. Усе, що ви знаєте про Ірландію, — правда, але...

є кілька цікавих історій із життя. Якщо ж із вами нічого незвичного не трапалося, то можна й прибрехати. Ніхто не засудить, тут усі такі. Кращих ірландських брехунів регулярно запрошують у Стокгольм читати нобелівську лекцію.

Чітко усвідомлюючи свої нульові шанси отримати Нобеля, я все одно не можу стриматися, аби не розповісти кілька історій про Ірландію. Слова в цій країні чіпляються одне за одне, ллються потоком. Хочеться розказувати людям про її красу, історію, атмосферу та гостинність, про те, що побачив, почув, пережив. Ірландія надихає, розв'язує язика навіть без алкоголю. Багато разів під час подорожей островом я ловив себе на тому, що подумки формулюю якісь фрази про Ірландію, вигадую жарти, навіть прогножую реакцію людей на почуте від мене. Там справді щось особливе витає в повітрі — щось таке, що робить з тебе Мартіна Макдонаха чи навіть Джойса.

В Ірландії я багато розповідав місцевим про Україну. Люди зацікавлено ловили кожне моє слово — вони нині чимало знають про Польщу або Пакистан, але наша країна для них залишається *terra incognita*. Ірландці слухали, кивали, щось запитували, з радістю випивали під «Будьмо!», після чого цікавилися: «А ти також розкажеш Україні про нас?».

Буаля!

АРХІПЕЛАГ ІРЛАНДІЯ

— Яка мета вашого візиту?

В Ірландії, на відміну від інших країн Європейського Союзу, де на прикордонному контролі — окремі віконця для громадян ЄС та всіх інших, виділяють дві власні категорії: ірландці та неірландці. Перші стоять у величезній заплутаній змійці до відповідних віконць, другі проскакують швидко через значно меншу чергу. Звісно, якщо ви українці, то до вас окрема розмова.

— Яка мета вашого візиту в Ірландію?

— Туризм.

— Де ваша українська віза?

Я не розумію питання.

— Українська? — перепитую здивовано.

— Українська!

На мене дивляться, як на ідіота, бо в перший раз було сказано достатньо голосно та чітко: «Українська».

— Я громадянин України, мені не потрібна віза для повернення додому.

Прикордонниця ніби не вірить цьому й ще кілька секунд задумливо гортає мій паспорт, аж урешті-решт ставить у нього в'їзний штамп:

— Ласкаво просимо до Ірландії!

— А в тебе що питали? — У мого друга також була підозріло довга розмова під час проходження контролю.

— Цікавилися, де саме я живу в Польщі, — відповів Андрій з Дніпра.

— У Польщі?!

— Так, саме в Польщі.

«*Fáilte roimh Éirinn!*»^{*} — вітає прибулих вивіска в аеропорту Дубліна, де, власне, і відбулося моє перше знайомство з Ірландією та ірландцями.

Здається, я завжди мріяв побувати в цій країні. Принаймні відтоді, як уперше побачив танцювальне шоу «*Lord of the dance*». Потім у моєму житті з'явився ірландський кінематограф, музика, історія Смарагдового острова, пиво «*Guinness*» — типовий розвиток кельтоманії.

Мені, українцю, особливо цікавою здавалася історія Ірландії, багатовікова боротьба ірландців за власну свободу й мову проти імперського пригноблення та асиміляції, проти того, щоб бути людьми другого сорту на своїй землі. Жахали Великий голод 1845–1849 років, коли острів утратив третину свого населення, розстріл мирної демонстрації за громадянські права в місті Деррі у Північній (Британській) Ірландії 1972 року (Кривава неділя), багаторічний збройний конфлікт на вулицях Белфаста в сімдесятих-вісімдесятих роках ХХ століття.

Мені імпонувала чітка, принципова самоідентифікація ірландців, незалежно від країни проживання

---

^{*} «Ласкаво просимо до Ірландії!» — Прим. ред.

та мови в побуті, їхня культура, якою захоплюються десятки мільйонів людей по всій планеті та яка подарувала світові багато імен першої величини. Подобався феномен «кельтського тигра» — стрімкого зростання економіки Республіки Ірландія в 1990—2008 роках унаслідок успішних реформ.

Ірландія — це країна, якій вдалося.

У 2013 році я вперше побував в Ірландії. Їхав туди як турист, але під час перебування там перетворився на дослідника. Я зрозумів, що багато моїх уявлень про цей острів, а також нав'язані масовою культурою стереотипи насправді мають сенс. Ірландія на перший погляд саме така, якою я очікував її побачити. Утім, якщо заглибитися, від'їхати від уторованих туристами доріжок, затриматися довше там, де люди зазвичай пролітають або зупиняються лише на каву та придбання сувенірів, якщо нашорошити вуха й уважно придивитися, відкрити серце та розум, можна побачити щось значно більше, насправді цікаве, неймовірне та унікальне.

Я повертався в Ірландію багато разів, відкривав для себе нові місця, знову й знову відвідував улюблені, завівав на острові знайомих і друзів. Мене почали впізнавати продавці в магазинах, працівники готелів, водії та вуличні музиканти.

Ірландія перетворилася для мене на величезний архіпелаг невеличких острівців знайомого в гігантському океані поки ще непізнаного. І, на жаль, повністю дослідити ці білі плями — неможливо. Утім, ніщо не заважає того прагнути.